

Z dějin rétoriky

Řecká rétorika

Římská rétorika

Rétorika v novověku

Rétorika od klasicismu do 19. stol.

•5. st. př. Kr.

•**rétorické žánry**

1. veřejné projevy:

a) soudní - žaloby a obhajoby

b) politické – poradní, útočné -

filipiky

c) panegyrické (oslavné)

2. neveřejné projevy:

cvičné řeči, **Řecká rétorika**

eristické řeči (řec. *eris* = spor,

pře)

Platon 427-347 př. Kr.

žák **Sokratův** 469-399 př.

Kr.

- rétorika = psychagogie
- dialog Gorgiás - odsudek rétoriky sofistů

Řecká rétorika

Aristoteles 384-322 př. Kr.
rétorický sylogismus

modus ponens:

- *Býti rozumný je dobré, neboť býti nerozumný je škodlivé.* (Aristoteles: Rétorika)
- *Bud' optimistou. Není příliš užitečné jím nebýt.* (Winston Churchill)

1. premisa: *Jestliže není příliš užitečné nebýt optimistou, pak bud' optimistou.*
2. premisa: *Není příliš užitečné nebýt optimistou.*

---

závěr: *Proto bud' optimistou.*

Řecká rétorika

teorie 3 stylů:

1. vysoký (gravis, genus grande)
2. střední (mediocris, genus medium)
3. nízký (attenuatus, genus subtile)

Marcus Fabius Quintilianus, 35-96

V. Bahník (přel.): Quintilianus, Základy řečnictví, 1985.

Římská rétorika

Bohuslav Balbín (1621-1688)

- Verisimilia humaniorum disciplinarum
(Nástin humanitních disciplín)

Rétorika v novověku

John Locke (1632-1704)

- Esej o lidském poznání

**Rétorika od klasicismu do 19.
stol.**